

Mat-alkmat gyakorlat, első évfolyam első félév

Második zárthelyi, **B** feladatsor (2005. dec. 13.)

Minden feladatot **külön lapra** írjunk, és mindegyik lapon legyen rajta a **szak**, a **szerző** és a **gyakorlatvezető** neve, valamint hogy a **B** feladatsorról van szó. Valamennyi feladatban **indoklás szükséges**, a pusztá eredményért nem jár pont, a maximális pontszám minden feladatra 6 pont. Az osztályzat nem kisebb a teljesen megoldott példák számánál.

1. Bontsuk az $5x^5 + x^4 + 25x^3 + 5x^2 - 25x - 5$ polinomot $\mathbb{Q}$ fölött irreducibilisek szorzatára.
2. Van-e olyan c egész szám, melyre a

$$\begin{aligned}2x + y - z &= 0 \\x + 2y - 2z &= 1 \\-1x + 4y + cz &= 3\end{aligned}$$

egyenletrendszernek $\mathbb{C}$ fölött egyértelmű megoldása van, de $\mathbb{Z}_{11}$ fölött nem?

3. Irreducibilis-e $x^6 + x^3 + 1$ a $\mathbb{Z}_2$ test fölött?
4. Igaz-e, hogy $\Phi_{49}(x) \mid \Phi_7(x^{35})$?
5. Létezik-e (legalább) négy olyan $M \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$, melyre $M^{23} = -M$?
6. Számítsuk ki $n \geq 1$ esetén azt a $2n \times 2n$ -es determinánst, amelyben a főátló csupa $2n$, a mellékátló csupa 1 , az első sor elemei $2n$ -től 1 -ig fogynak, az utolsó sor elemei 1 -től $2n$ -ig nőnek, a többi elem pedig nulla.